

Взаємодія слідчих з працівниками підрозділів карного розшуку: окремі проблемні питання

Бойко О.П., викладач кафедри кримінального процесу
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

На сьогодні очевидним слід визнати той факт, що слідчий і навіть група слідчих без допомоги підрозділів карного розшуку не в змозі самостійно розслідувати злочини. Взаємодія цих суб'єктів, обумовлена, насамперед, тим, що, як слідчий, так і працівники підрозділів карного розшуку, мають специфічні, тільки їм властивості, засоби для розкриття злочинів

Відповідно до наказу № 700 «Про організацію взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень» основним завданням взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ України є попередження, виявлення і розслідування кримінальних правопорушень, притягнення до встановленої законодавством відповідальності осіб, які їх вчинили, відшкодування завданої кримінальними правопорушеннями шкоди, відновлення порушених прав та інтересів громадян і юридичних осіб.

Відповідальність за належну організацію взаємодії слідчих підрозділів з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ при попередженні, виявленні й розслідуванні кримінальних правопорушень покладається на начальників територіальних органів внутрішніх справ та органів досудового розслідування [1].

Взаємодія слідчого з підрозділами карного розшуку здійснюється відповідно до ст. 40 КПК України, яка передбачає здійснення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні за письмовим дорученням слідчого, прокурора.

Взаємодію слідчих і співробітників підрозділів карного розшуку при виявленні, розкритті та розслідуванні злочинів вважаємо доцільним розглядати як різновид координації в діяльності правоохоронних органів. Як правило, така взаємодія іменується спільною діяльністю, проте називати її скоординованою, на наш погляд, доречніше. Сама суть розглянутої діяльності полягає в забезпеченні максимально високої організації дій її учасників з різною спеціалізацією. Кожен зі здійснюваних ними процесів служить забезпеченню цілком певної основної, базової функції з організації цілісності діяльності.

Якщо ж брати безпосередню взаємодію підрозділів карного розшуку та слідчих підрозділів, то вона, як зазначали В.В. Пивоваров і Л.І.Щербина, відбувається в двох основних формах: процесуальній та організаційній [2, с.42-43].

Найбільш поширеними формами організаційно-тактичної взаємодії є:

- Взаємодія при надходженні до органу внутрішніх справ заяв і

повідомлень про кримінальні правопорушення та реагування на них.

- Організація взаємодії при направленні оперативним підрозділом матеріалів за результатами ОРД до слідчого підрозділу.

- Створення СОГ для досудового розслідування кримінальних правопорушень.

- Виконання співробітниками оперативного підрозділу письмових доручень про проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування.

- Забезпечення взаємодії при досудовому розслідуванні кримінальних правопорушень.

- Забезпечення взаємодії при зупиненні досудового розслідування.

При цьому слід погодитися з І.М. Гуткіним та іншими авторами, які наполягають на тому, що не процесуальна взаємодія слідчого з оперативними підрозділами у кримінальному провадженні повинна відбуватися відповідно до вимог відомих нормативно-правових актів [3, с. 75-76].

Не зважаючи на досить широкий спектр проведених досліджень слід наголосити, що проблема нормативного врегулювання взаємодії слідчого та підрозділів карного розшуку й до теперішнього часу не має чіткої регламентації. Це пов'язано, зокрема, з тим, що в кримінальному процесі визначено право слідчого давати доручення оперативному підрозділу, а не безпосередньо оперуповноваженому.

Практика виробляє нові та удосконалює традиційні форми, види і напрямки взаємодії слідчого з оперативними підрозділами, спрямованими на підвищення якісного рівня та раціональності досудового розслідування. Тактично грамотне використання різних форм і напрямків взаємодії з оперативними працівниками дозволить слідчому одержати достатню інформацію про кримінально каране діяння, подію та про особу, яка його вчинила. Слідчий несе відповідальність за якість досудового розслідування і тому необхідним чином зобов'язаний контролювати і застосування оперативних заходів у процесі взаємодії з оперативними підрозділами.

Отже, підсумовуючи, необхідно визнати, що нормативно-правові акти в частині регламентації питань взаємодії слідчих з працівниками підрозділів карного розшуку потребують певного доопрацювання та законодавчого врегулювання з метою усунення наявних протиріч.

Список використаних джерел:

1. Про організацію взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: Наказ МВС України №700 від 14.08.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-organizaciyu-vzaemodiyi-organiv-dosudovogo-rozsliduvannj-doc119907.html>

2. Пивоваров В.В. Взаємодія органів досудового слідства та дізнання при розслідуванні кримінальних справ / В.В. Пивоваров, Л.І. Щербина - Х. : Право, 2006. - 176 с.

3. Гуткин И.М. Органы дознания и предварительного следствия системы МВД и их взаимодействие/И.М. Гуткин.-М.:Академия МВД СССР, 1986.- 156 с.